

Αφιερωμένο εξαιρετικώς σε όλους τους Παναθηναϊκούς. Για τους βάζελους δεν θα ήταν ευκολοχώ νευτο πως ένα τέτοιο παιγνίδι δινόταν σε αλλότρια έδρα και μάλιστα σε εκείνη των ερυθρόλευκων.

Σχεδόν 50 χρόνια από τα εγκαίνια της Λεωφόρου, ο σύλλογος έδινε το δεύτερο πιο σπουδαίο ματς της ιστορίας του στο Καραϊσκάκη, που μετρημένο με οπαδική ιδεολογία ήταν έτη φωτός μακριά και ασύμβατο με τη 13. Τα 35 χιλιάδες εισιτήρια όμως που κόπηκαν στο Φάληρο, σχεδόν διπλάσια από αυτά που θα έκανε στην έδρα του, ήταν ισχυρός λόγος. Το χρήμα κάμπτεται ενίοτε και τις ιδεολογίες.

Μιλώντας για εισιτήρια, ένα από αυτά υπάρχει ακόμα στο αρχείο, θυμίζοντας εκείνη την νεφοσκεπή Τετάρτη, πριν μισό αιώνα. Ήμνα μέσα, όπως ελέγετο. Έσυρα τα βήματά μου, 14 χρονών παιδάκι, από το σταθμό του Ηλεκτρικού της Καλλιθέας, έως εκείνο του Ν. Φάληρου και ακολούθως στη Θύρα 1, του παλιού Καραϊσκάκη.

Εκεί που πριν δυο χρόνια είχαν γίνει οι Πανευρωπαϊκοί Στίβου, εκεί που 15 μήνες αργότερα στην ντερμπαδούρα του Ο.Σ.Φ.Π. του Λάκη Πετρόπουλου με τον Π.Α.Ο. του Πάντσο έγιναν βαρβάρτα επεισόδια με κερασάκι στην τούρτα το κυνηγητό του Βασίλη Κωνσταντίνου στον Τάκη Συνετόπουλο και πλήθος από «αξιοκατάκριτους εμποτισμούς κατ' αλληλίων» όπως γράφτηκε με το ύφος της εποχής.

Junta στα καραντουζένια της, ο άγνωστος πόλεμος κρατά την Ελλάδα καρφωμένη το μαυρόασπρο χαζόκουτο, ο Γιάννης Φέρτης με την Αφροδίτη Μάνου μας λένε το «Σαν με κοιτάς», από την άλλη μεριά ο Στράτος φέρνει τον «Παλιατζή» και ο Σαββόπουλος έρχεται καταγιγιστικά με τον «Μπάλλο».

Ο Παναθηναϊκός αποδέχτηκε την πρόταση της ΦΙΦΑ να αντικαταστήσει τον πρωταθλητή Ευρώπης Άγιαξ και να παίξει στους διπλούς τελικούς του Διηπειρωτικού κυπέλλου. Οι Ολλανδοί προφύλαξαν το μέλλον τους, απέναντι στις Λατινοαμερικάνικες ομάδες που ήταν γνωστές για την υπέρμετρη σκληρότητά τους. Κι έτσι διοργανώθηκε ο πρώτος τελικός Panathinaikos – Nacional στις 15 Νοεμβρίου 1971.

Δυο πράγματα έμειναν στην μνήμη πέρα από το 1-1, μετά από ένα μάλλον μέτριο παιχνίδι. Πρώτα ο σοκαριστικός τραυματισμός του Γιάννη Τομαρά. Δεξί μπακ συμμετείχε σε όλη την πορεία του τριφυλλιού προς το Wembley, ταλαντούχος, διεθνής στα 24του. Ο Juan Morales αριστερό φτερό και όχι αμυντικός, διέλυσε κυριολεκτικά το πόδι του Τομαρά. Μαζί με τη δεξιά του κνήμη και περόνη διαλύθηκε και η καριέρα του χαρισματικού μπακ. Στα πηγαδάκια που στήνονταν έξω από το γήπεδο, λεγόταν ότι όσοι ήταν κοντά στο σημείο τραυματισμού άκουσαν τον κρότο από την θραύση των οστών.

Δεύτερο και πιο ποδοσφαιρικό, ήταν εκείνος ο Luis Cubilla με το 7 στην πλάτη. Ήδη με κοιλίτσα, δεν δυσκολεύτηκε ο Κώστας Αθανασόπουλος να τον αντιμετωπίσει, αλλά αυτό που έμεινε ήταν σχέση του Ουρουγουανού με το τόπι. Στα 31 του τότε, κάπως μακριά από την εικόνα του αθλητή, αλλά στα όρια του μάγου, καθώς μπορεί να μην έτρεχε, να μην μαρκάριζε, να μην έδινε μονομαχίες όπως οι άλλοι, αλλά κατά τα λοιπά ήταν ζογκλέρ. Με δυο συμμετοχές ήδη, σε Παγκόσμια Κύπελλα, θα τις έκανε τρεις στα τελευταία ποδοσφαιρικά του χρόνια, το '74 στο Μόναχο.

Κι έτσι ακολούθησα το αντίστροφο δρομολόγιο, για την επιστροφή στο σπίτι, αρχειοθέτησα το απόκομμα τους εισιτηρίου με τους ελληνοπρεπείς μαιάνδρους, αφού σημείωσα πάνω του τις ομάδες και το αποτέλεσμα. Μισό αιώνα αργότερα ο Luis "El Negro" Cubilla δεν είναι εν ζωή και ο Juan Morales θα κέρδιζε ένα ακόμα διηπειρωτικό, πάλι με την Nacional, απέναντι στη σπουδαία Nottingham Forest του ακόμα πιο σπουδαίου Brian Clough, χωρίς να χρειαστεί να στείλει στο νοσοκομείο κάποιον άλλον. Στο Τόκιο όλα αυτά, την Τετάρτη 11 Φεβρουαρίου του 1981, ενώπιον 62.000 θεατών.

Για να θυμηθούμε και κάτι από εκείνη την Nottingham, που έπαιζε με τον Peter Shilton κάτω από τα δοκάρια, δεξί μπακ τον Viv Anderson τον πρώτο μαύρο παίκτη που έπαιξε στην εθνική Αγγλίας, τον Trevor Francis σκόρερ στο πρώτο Ευρωπαϊκό το '79 απέναντι στη Μάλμο και τον John Robertson σκόρερ στο δεύτερο το '80 απέναντι στο Αμβούργο.

Αυτά τα λίγα, μια συννεφιασμένη Δευτέρα πενήντα χρόνια μετά από εκείνη την επίσης

συννεφιασμένη και χειμωνιάτικη Τετάρτη της 15ης Δεκεμβρίου του 1971.